
Description of Chariots at Jagannatha Puri

ரத²விஸ்வேஷணம்

Document Information

Text title : Ratha Vishleshanam

File name : rathavishleShaNam.itx

Category : misc, article, pradIptakumArananda

Location : doc_z_misc_general

Author : (Copyright) Pradipta Kumar Nanda, Kendrapara, Orissa pknanda65 at gmail.com

Transliterated by : Pradipta Kumar Nanda

Proofread by : Pradipta Kumar Nanda

Description/comments : Description of chariots at Jagannatha Rathayatra

Acknowledge-Permission: (Copyright) Pradipta Kumar Nanda

Latest update : July 17, 2021

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

July 17, 2021

sanskritdocuments.org

Description of Chariots at Jagannatha Puri

ரத²விஸ்வேஷணம்

லேக²க: - நந்த³ப்ரதீ³ப்தகுமார:

ஸ்ரீக்ஷேத்ரே ரத²யாத்ரா விஸ்வப்ரஸித்த³தா⁴ | ப³ஹு புராதநீ ரத²ஸம்ஸ்க்ரு²தி:
| அஸ்மாகம் பா⁴ரதவர்ஷே வைதி³ககாலாதா³ரப்ய ரத²நிர்மாணஸ்ய பரம்பரா
வர்ததே | புர்ய்யாம் த்ரிஷு ரதே²ஷு 2188 காஷ்ட²க²ண்டா³நி வ்யவஹ்ரியந்தே
| தேஷு பா²ஸீ-தௌ⁴ரா-அஸந-ஸா³ல்மலீ-தே³வதா³ரு-பாலது⁴ஆ-காம்ஸ-
மஹாநிம்ப³-வ்ரு³க்ஷாணம் ப்ரமுக²பூ⁴மிகா வர்ததே | இமே வ்ரு³க்ஷா: நயாக³ட³-
த³ஸபல்லா வநவிபா⁴கே³ந ப்ரதீ³யந்தே | வைஸாக²-ஸாக்ல-த்ரு²தீயா அத²வா
அக்ஷயத்ரு²தீயா-தி³வஸாத் ப்ரதிவர்ஷம் நவீந-ரத²நிர்மாணஸ்ய ஸுபா⁴ரம்போ⁴
ஜாயதே | ஸில்பஸாஸ்த்ர-மாநஸார-அபராஜிதப்ரு²ச்சா²-ஸூ³ல்வஸூத்ர-மயமத-
விஸுகர்மப்ரகாஸ- ஸில்பஸாரஸங்க்³ரஹாதி³ஷு க்³ரந்தே²ஷு ரத²நிர்மாணஸ்ய
வர்ணநம் லப்யதே | ஸில்பஸாஸ்த்ராஸுஸாரம் நந்தி³கோ⁴ஷாதி³ரதா²நாம் நிர்மாணம்
ப⁴வதி | தே³வீ சர்ச்சிகா ரத²நிர்மாணஸ்ய இஷ்டதே³வீ | ஸ்ரீநஹர (ராஜக்³ரு³ஹஸ்ய)
ஸம்முகே² இயம் தே³வீ விராஜமாநா | தத்ர ரத²க²லாம் (ரத²நிர்மாணஸ்தா²நம்)
நிர்மாய ரத²நிர்மாணகார்யம் ஜாயதே | ரத²நிர்மாணே யே ஜநா: நியுக்தா ப⁴வந்தி
தேஷு விஸ்வகர்ம(வர்த⁴கீ)-கர்மகார-ரூபகார-சித்ரகார-ஸூ³கார-போ⁴இஸேவகா:
ப்ரமுகா:² | தே நிர்மாதார: பாரம்பரிக-ஹஸ்த-அகு³லி-மாநேந ரத²நிர்மாணம் குர்வந்தி
||

1 - நந்தி³கோ⁴ஷ:

நந்தி³கோ⁴ஷ: ஸ்ரீஜக³ந்நாத²ஸ்ய ஸ்யந்த³நம் | அஸ்ய நந்தி³கோ⁴ஷஸ்ய
க³ருட³த³வஜ-சக்ரத்³வஜ- கபித்⁴வஜபே⁴தே³ந நாமாநி ப்ரஸித்த³தா⁴நி | அயம்
ரத:² இந்த³ர்ப்ரத³த்த: | ரத²ர்தநம் ஸ்படிகம் | விஸ்வகர்மா அஸ்ய நிர்மாதா
| 33 ஹஸ்த 5அங்கு³ல =44பு²ட 3 இஞ்ச உச்ச-பரிமிதே அஸ்மிந் ரதே² 832
ஸங்க²யகாநி காஷ்டா²நி வ்யவஹ்ரியந்தே | அஸ்ய ஷோட³ஸஸித்³தி⁴-பரிமிதாநி
16 சக்ராணி,16 அராஸ்ச ப⁴வந்தி | ப்ரதிசக்ரஸ்ய வ்யாஸ: 7 பு²ட | தை³ர்க்ய-

ப்ரஸ்தென² 35 பு²ட் | ரத்²பீ²ட²ஸ்ய க்ஷேத்ர²ப²ல: 1225 பு²ட் | பூ⁴மே: த³தி⁴நெளதி-
உச்சதா 24 பு²ட் | பீதலோஹிதோ ரதா²வரண: | ஹிரண்யக³ர்ப⁴: த³தி⁴நெளதி:
| தத்ர ஜீவ-பரமௌ ஸூகபக்ஷியுக³ளௌ | தா³ருக: ரத்²-ஸாரதி:² | சத்வாரோ
கோ⁴டகா: ஸங்க²-ஸ்வேத-ப³லாஹக-ஹரித³ஸ்வா: ஸூ⁴ரா: | ரத்²ரஜ்ஜு: ஸங்க²தூ³:³
| நப⁴-வ்யோம-ஆகாஸாநி த்ரய: கலஸா: | கலஸோபரி ஸநிந்யசக்ரஸ்ய நாம
ஸூத்³ர்ஸநம் | பதாகா த்ரைலோக்ய மோஹிநீ | த⁴வஜசிஹ்நம் ஹநுமாந் |
ஸங்க²-சக்ரே ரதா²யுதே⁴ | ஷோட³ஸத³லாக்ரு³தி: ப⁴த்³ரபீ²:² | சந்த³ராதபநாம
கநகமுண்ட³ | ஸம்முக²த்³வாரஸ்ய சித்ரம் கல்பவ்ருக்ஷஸ்ய த்³வே பத்ரே |
உத்ஸவமூர்த்தீ வாஸுதே³வ-மத³நமோஹநௌ | ஜய-விஜயௌ த்³வாரபாலௌ
| குமுத³-குமுதா³க்ஷௌ ப்ரதிஹாரௌ | ரத்²ரக்ஷகௌ இந்த³ர-க³ருடௌ³ |
பை⁴ரவ-நரஸிம்ஹ-க³ருட³-வாஸுதே³வா: ரத்²பாலா: | ரதா²தி⁴போ வைந்தேய: |
ரத்²தே³வதா ந்ரு³ஸிம்ஹ: | ஸீர்ஷதே³வதா கல்யாணஸூந்த³ர: | சரதே³வௌ
வராஹ-ந்ரு³ஸிம்ஹௌ | ஸம்முக² பார்ஸ்வதே³வதா: ப்³ரஹ்மேந்த³ர-ஸப்தர்ஷய:
| ப்ரு³ஷ்ட²பா⁴க³தே³வதா: ந்ரு³ஸிம்ஹ-ராம-நாராயண: | வாமபா⁴க³தே³வதா:
த்ரிவிக்ரம-ஹநுமத்-ருத்³ரா: | த³க்ஷிணே வராஹ-க்ரு³ஷ்ண-கோ³பீநாதா:² | ரத்²தே³வீ
யோக³மாயா | ரத்²பை⁴ரவ ஏகபாத் | ரத்²ஸக்தீ விமலா -விரஜே | ரத்²யக்ஷ: ஹர்யாக்ஷ:
| ரத்²க³ந்த⁴ர்வ: வைத்⁴ரு³தி: | ரத்²-ஸம்முகே² பு²லமோசீ உர்வஸீ, ப்ரு³ஷ்டே²
கநகமஞ்ஜீர் காமமஞ்ஜீர், வாமே ப்ரேமமஞ்ஜீர் சம்பகமஞ்ஜீர், த³க்ஷிணே அநங்க³மஞ்ஜீர்
ப்⁴ரமரமஞ்ஜீர் சேமா: ஸர்வா: ரதா²ஸீநா அப்ஸரஸஸ்ததா² நாரத்³-தே³வல-வ்யாஸ-
ஸூக-பராஸர-வஸிஷ்ட²-விஸ்வாமித்ர-ருத்³ரா: ரு³ஷ்யஸ்ச நந்தி³கோ⁴ஷே விலஸந்தி
||

2 - தாலத்⁴வஜ:

தாலத்⁴வஜரத்²ஸ்ய நாயக: தே³வாதி⁴தே³வோ ப்³லதே³வ: | அஸ்ய லாங்க்³லத்⁴வஜ
இதி நாமாந்தரமஸ்தி | ரத்²ரத்²நம் மர்கதம் | மயதா³நவ: அஸ்ய நிர்மாதா | 32
ஹஸ்த 10 அங்கு³ல அத²வா 39 பு²ட் 4 இஞ்ச உச்சமாந-விஸிஷ்டே⁵ஸ்மிந் ரதே²
763 காஷ்ட²க²ண்டா³நி வ்யவஹ்ரியந்தே | சதுர்த³ஸப⁴வநஸம்ஜ்ஞகாநி அஸ்ய 14
சக்ராணி, 14 அராஸ்ச ஸந்தி | சக்ரவ்யாஸ: 6 பு²ட் | ரத்²பீ²டோ² மேருகைலாஸ-
ஸம்ஜ்ஞக: 34 பு²ட் தை³ர்க்⁴ய-ப்ரஸ்த²விஸிஷ்ட: அஷ்டத³லபத்³மாகாரஸ்ச |
க்ஷேத்ர²ப²ல: 1156 பு²ட் | ரதா²வரண: நீலலோஹித: | த³தி⁴நெளதே³ர்நாம பு⁴வநகோஷ:
| அஸ்மிந் ஸுபர்ண-த்³வாஸுபர்ணௌ ஸூகபக்ஷியுக³ளௌ | சந்த³ர-ஸூர்ய-

வித்³யுத: கலஸத்ரய: | கலஸோபரி ஸூந்யசக்ரம் காலஸம்ஹார: | பதாகா ஊந்மநீ
 | த்⁴வஜே தாலசிஹ்நம் | ரத்²ரக்ஷகா: வாஸுதே³வ-பா⁴ஸ்கர-ருத்³ரா: | ஹல-
 முஸலௌ ரதா²யுதே⁴ | தீவ்ர-கோ⁴ர-தீ³ர்⁴க்⁴ஸ்ரம-ஸ்வ்ரணநாபா:⁴ சத்வாரோ கோ⁴டகா:
 க்ரு³ஷ்ணவர்ண: | ரத்²ரஜ்ஜூர்வாஸுகி: | ப்³ரஹ்ம-ஸிவௌ ரத்²ஸக்தீ | சந்த்³ராதப:
 கநகமேக²ல: | ஸம்முக²த்³வாரசித்ரம் பஞ்சபத்ரவிஸிஷ்டம் தாலபத்ரம் | ராம-
 க்ரு³ஷ்ண-கோ³பாலா: உத்ஸவமூர்த்தய: | ஸுஸீல-அதிஸீலௌ ப்ரதிஹாரௌ |
 ரத்²பால: ஆதி³ஸேஷ: | ரதா²தி⁴ப: ப்³ரு³ஹ்ந்ந்யாஸ: | ஸீர்ஷதே³வதா அநந்தநாக:³ |
 சரதே³வௌ ப்³ரஹ்ம-ஸிவௌ | க³ணேஸ-கார்த்திகேய-ம்ரு³த்யஞ்ஜய-ஸர்வமங்க³ளா-
 ப்ரலம்பா³ரி-ஹலாயுத⁴-நாடாம்ப்³ர-முக்தேஸ்வர-ஸேஷதே³வா: நவபார்ஸ்வதே³வதா:
 | ரத்²தே³வீ கேதுப⁴த்³ரா | பை⁴ரவ: க்ஷேத்ரபால: | ரத்²ஸக்தீ ஜயது³ர்³கா³ ஸூலிநீ
 து³ர்³கா³ ச | ரத்²யக்ஷ: ப்ரசண்ட:³ | ஜயா- விஜயா-சண்ட³-சண்ட³ருபா- நந்தா³-
 ஆநந்தா³-ஸநந்தா³-திலோத்தமா: அஷ்டௌ அப்ஸரஸ: | அங்கி³ரா-புலஹ-புலஸ்த-
 க்ரு³ஷ்ண-முத்³க³ல-ஆத்ரேய-காஸ்யப-ஆஸஷ்டய: அஷ்டௌ ரு³ஷ்ய: தாலத்⁴வஜே
 நிவஸந்தி ||

3 - தே³வத்³லந:

தே³வத்³லநஸ்ய நாயிகா தே³வீ ஸுப⁴த்³ரா | அஸ்ய ரத்²ஸ்ய த்³ர்பத்³லந இதி
 நாமாந்தரமஸ்தி | ரத்²ரத்நம் மாணிக்யம் | காலநேமீ அஸ்ய நிர்மாதா | 31 ஹஸ்த
 வா37 பு²ட் 6 இஞ்ச அஸ்ய உச்சதா | 593 காஷ்ட²க²ண்டா³நி அஸ்மிந் ரதே²
 வ்யவஹ்ரு³தாநி | அஸ்ய ராஸிஸ்வரூபாணி 12 சக்ராணி, 12 அராஸ்ச ஸந்தி |
 சக்ரவ்யாஸ: 5 பு²ட் | ரத்²பீ²:² காம்பில்ய: 33 பு²ட் தை³ர்⁴க்⁴ய-ப்ரஸ்த²விஸிஷ்ட:
 ஸஹஸ்ரத³லபத்³மாகார: | க்ஷேத்ரப²ல: 1089 பு²ட் | ரதா²வரண: க்ரு³ஷ்ணலோஹித:
 | ஹிரண்மயீ த்³தி⁴நௌதி: | அத்ர ஸ்ருதி-ஸம்ரு³தீ ஸாகபக்ஷியுக்³ளௌ | பரா-அபரா-
 வைக்²ர்ய: த்ரய:கலஸா: | தீ³ப்தநாமா ஸூந்யசக்ரம் | நாதா³ம்பி³கா வைஜயந்தீ
 | ஸுப்⁴ரபத்³மம் த்⁴வஜஸங்கேத: | ரதா²யுதௌ⁴ பத்³ம-கல்ஹாரௌ | வீரக³ண்ட:
 சந்த்³ராதப: | ஸம்முக²த்³வாரே பஞ்சலதாகார-சித்ரம் | ரதா²தி⁴ஸ்வரௌ ஸுப⁴த்³ரா-
 ஸுத³ர்³ஸநௌ | உத்ஸவமூர்த்தி: ஜயது³ர்³கா³ | க³ங்கா³-யமுநே த்³வாரபாலே |
 ஸாரதி:² அர்ஜுந: | ரோசிகா-மோசிகா-ஜிதா-அபராஜிதா: சதஸ்ர அஸ்வா: ரக்தவர்ண:
 | ஸ்வர்ணகுட:³ ரத்²ரஜ்ஜூ: | விமலா-து³ர்³கா³-வாராஹீ-சாமுண்டா³-பு⁴வநேஸ்வரீ-
 ஹரசண்ட³-ஜயது³ர்³கா³-ஸர்வமங்க³ளா-உக்³ரதாரா: நவ-பார்ஸ்வதே³வ்ய: ரத்²ஸ்ய |
 ப்⁴ரு³கு³-ஸுப்⁴ரப⁴-வஜ்ர-ஸ்ரு³ங்கி³-த்⁴ருவா: ரத்²-ரு³ஷ்ய: | மநோரமா-திலோத்தமே

ப்ரதிஹாரே | ரத்²ரக்ஷகே உக்³ரசண்டா³-சந்த்³ரக⁴ண்டே | ரத்²பாலோ ஹரிஹர: |
ரதா²தி⁴பா வநது³ர்கா³ | ரத்²தே³வதா மஹாமங்க³ளா | ரத்²தே³வீ சந்த்³ரக⁴ண்டா
| பை⁴ரவோ க⁴ண்டாகர்ண: | யக்ஷ: கிஞ்ஜ்வல்கிக: | க³ந்த⁴ர்வ: ஹா ஹா | ஏதா:
தே³வதா: தே³வத³லநே விராஜந்தே தராம் | அலம் பல்லவிதேந | ஜய ஜக³ந்நாத² ||

- நந்த³ப்ரதீ³ப்தகுமார:

Written by Dr. Pradipta Kumar Nanda, Kendrapara, Orisa pknanda65 at gmail.com

——
Description of Chariots at Jagannatha Puri
pdf was typeset on July 17, 2021

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

